

Každoročne s prichádzajúcou jarou sa prebúdzajú aj hady a jašterice žijúce v našom okolí. Celú zimu spali a teraz počas teplejších dní sa bude často stávať, že sa s nimi stretnete na svojej záhrade. Tieto stretnutia často končia pre naše hady tragicky, keďže veľa ľudí má z nich aj dnes zbytočný strach. V tomto článku by sme vám chceli vysvetliť prečo sa ich netreba báť ba naopak si ich treba vážiť.

Široko-ďaleko v okolí našej dediny nežijú jedovaté hady. Náš jediný na Slovensku žijúci jedovatý had – vretenica severná, žije ako už z jej mena vyplýva len v severnej časti Slovenska. U nás sa s ňou v žiadnom prípade nemôžete stretnúť. **V okolí dediny žijú len neškodné užovky, ktoré nedokážu ubližiť ani malému dieťaťu.**

Z hadov žijúcich v okolí sa najčastejšie stretnete s užovkou stromovou. Na Slovensku je veľmi vzácná preto by sme si ju mali chrániť. Do našich záhrad chodí kvôli tomu aby lovila myši a potkany.

Užovka stromová

V okolí vodných plôch sa môžete stretnúť s užovkou obojkovou. Typickým znakom je polmesiačik žltej farby na konci hlavy výrazne rozpoznateľný oproti sivozelenému telu. **Živí sa žabami a výnimočne slabými alebo chorými rybami. Takže pôsobí doktor riek.**

Užovka obojková

Užovka fŕkaná je typický príklad hada, u ktorého si ľudia myslia, že je škodlivý, ale pravda je presne opačná. Mnoho rybárov si myslí, že im "vyžiera" ryby v rybníkoch a loví poter. Pravda je taká, že aj keď sa užovka fŕkaná žíví rybami a žabami, jej lovecké schopnosti sú obmedzené. **Nedokáže uloviť**

zdravú a silnú rybu. Jej potravu tvoria choré, alebo zranené ryby. Vďaka tomu, zabraňujú šíreniu chorôb a epidémií v rybníkoch rovnako ako užovka obojková.

Užovka fíkaná

Výnimočne môžete v dedine stretnúť aj užovku hladkú. **Táto kresbou pripomína vretenicu a preto ju často ľudia prenasledujú. Vretenice tu ale nežijú takže sa nie je čoho báť.** Táto naša najmenšia užovka je rovnako úplne neškodná. Loví malé myši, jašterice a sem tam aj malé hady.

Užovka hladká

Žiaden z hadov žijúcich v okolí ale ani v Malých Karpatoch a Poddunajskej nížine nie je nebezpečný pre človeka a dokonca ani pre jeho domáce zvieratá. Preto ich prenasledovanie je bezdôvodné a je dôsledkom nezmyselných predsudkov.

V stredoveku naši predkovia slovania uctievali kult hada gazdu. Znamenalo to, že každý správny gazda mal v stodole alebo na povale hada (najčastejšie užovku stromovú). Pomáhala im v chytaní myší a potkanov, ktoré im ničili úrodu a prenášali choroby. Dokonca sú zaznamenané v kronikách prípade, kedy si ich navzájom susedia kradli.

V okolí našej dediny môžete stretnúť 3 druhy jašteríc. Slepúch lámavý je jašterica, ktorá vyzerá ako had. Nemá nohy a živý sa slizniakmi a iným vlnkomilným hmyzom škodiacim hlavne záhradkárom.

Slepúch lámavý

Jašterica zelená je naša najväčšia jašterica. Žije hlavne v okolí vinohradov. Živý sa hmyzom a dokonca výnimočne aj malými myšami. Ohrozenie ju hlavne nadmerné používanie chemikalií vo vinohradoch.

Jašterica zelená

Jašterica krátkohlavá vyhľadáva skalky, kopy kameňov a konárov v našich záhradách. Často kladie vajíčka do odloženého piesku. Rovnako sa živí hmyzom žijúcim v záhradách.

Jašterica krátkohlavá

Naše jašterice v dedine ohrozujú okrem chemikálií aj túlavé mačky a sliepky.

Všetky hady a jašterice sú prísne zákonom chránené a za ich zabitie alebo ublíženie je pokuta až do výšky 1840 EUR. Zákonná ochrana svedčí tom, že sú vzácne a treba ich rovnako ako iné zvieratá chrániť. Navýše prišli vám pomôcť zbaviť vás myší a hmyzu. Tak ako si vážime lastovičky lebo chytajú hmyz mali by sme si vážiť aj jašterice a hady ako našich pomocníkov.

Ľudia cestujú do tropických krajín a platia nemalé peniaze aby takého exoticky vyzerajúce zvieratá videli. My ich tu máme tak si ich vážme a ochraňujme ich.

Ak by ste aj napriek tomu čo ste sa tu dozvedeli mali strach keď nájdete hada na svojej záhrade, zavolajte na kontakty ktoré nájdete na <http://plazynas.com/kontakt/> a prídeme vám ho odchytiť a premiestniť ďalej od vášho domu.

Viac informácií nájdete na www.plazynas.com